

Voordat je gaat wandelen...

Inleiding

De OV-stapper De Horsten begint bij NS station Den Haag Centraal. Je loopt direct het Haagse Bos in en dwalend door talrijke landgoederen en parken bereik je uiteindelijk het eindpunt NS-station Voorschoten.

Let op: van sept. t/m maart is De Horsten gesloten op maandag. Je kunt dan alleen de korte route lopen (zie onderbroken lijn op kaart). Op alle andere dagen is het landgoed open van 9-17 uur; 's zomers elke dag tot 19.30 uur. De korte route van 13 km, die De Horsten overslaat, is altijd open ook voor wandelaars met hond. Landgoed De Horsten is verboden voor honden.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. De tekst van de routebeschrijving wordt afgewisseld met achtergrondinformatie over bezienswaardigheden, cultuurhistorie, natuur en landschap. Deze informatie is blauw gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers bij de tekst vind je terug op het kaartje.

Markering van de route

OV-stapper De Horsten volgt een deel van het Marskramerpad (LAW 3, Bad Bentheim (D) - Den Haag, 360 km). De route is met uitzondering van het deel dat over het landgoed De Horsten voert gemarkeerd met de wit-rode tekens van het Marskramerpad. In de onderstaande beschrijving van de wandeling wordt de markering als volgt weergegeven:

Dit deel gaat over landgoed De Horsten en is niet gemarkeerd.

Route maakt deel uit van het Marskramerpad.

Horeca onderweg

Op station Den Haag Centraal en in de directe omgeving zijn diverse horecagelegenheden. Na 2 km, even van de route af, ligt Chalet ten Bosch, dagelijks geopend vanaf 10 uur;

www.chalettenbosch.nl.

Na 4 km kom je langs Van der Valk Hotel Den Haag Wassenaar, het restaurant Bijhorst is dagelijks geopend; www.hoteldenhaagwassenaar.nl.

Na 13 km: Theepaviljoen De Horsten, open wo t/m zo 10-16.45 uur; www.theepaviljoendehorsten.nl.

Terugreis

Station Voorschoten ligt op de lijn Den Haag - Leiden. In beide richtingen vertrekt er minimaal 2x per uur een trein. Actuele vertrektijden vind je op ns.nl.

Inkortingsmogelijkheid.

Je kunt de wandeling tot 13 km inkorten door de routebeschrijving van de gestippelde afkorting op de kaart te volgen. Met de lijnen 43, 44 en 385 kun je vanaf halte Van Oldenbarneveltweg (na ruim 12 km) meerdere keren per uur naar Den Haag Centraal. Kijk voor actuele vertrektijden op 9292.nl.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons! www.meldpuntroutes.nl

Beschrijving van de Wandelroute

Vanaf NS-station Den Haag Centraal (uitgang Centrum) ga je direct rechtsaf bij de tramhalte en steek na ruim 100 m de Bezuidenhoutseweg over. Fietspad oversteken, volg wandelpad naar rechts met het water aan je linkerhand. Na ruim 100 m linksaf, pad langs het water blijven volgen tot bij de brug. Brug naar links oversteken. Pad maakt een ruime bocht naar rechts en komt uit op een asfaltweg. Rechtdoor langs de Malietoren het A12 viaduct over en rechtdoor over voet-/fietspad, het Haagse Bos in.

1. Haagse Bos

Het Haagse Bos, ook wel de groene long genoemd, verbindt de Haagse binnenstad met de landgoederen van Wassenaar. Omdat er vroeger veel wild leefde, vormde het een ideaal jachtdomein waar de graven van Holland zich konden uitleven. Vanaf 1820 werd het bos omgevormd tot een park. Dankzij zorgvuldig beheer van Staatsbosbeheer is het tegenwoordig nog steeds een aantrekkelijk groengebied met een gevarieerde flora.

Je passeert een houten brug. Blijf steeds het brede hoofdvoetpad volgen en negeer zijpaden. Je komt na 600 m uit bij een brede verkeersweg (Laan van NO-Indië). Steek recht over en blijf het voetpad met de vijver aan je linkerhand volgen. Na 350 m, waar het pad vlak voor het water eindigt, ga je linksaf over een (hoog) bruggetje. Direct na de brug rechtsaf, het pad langs de vijver volgen. Even verder rechtsaf over een bruggetje, en daarna het eerste voetpad linksaf. Op een viersprong rechtdoor. Steek fietspad over en volg bospad langs het water. Pad eindigt op fietspad, ga rechtsaf en kruis de oprijlaan van Huis ten Bosch. Volg het fietspad tot aan een klinkerweg (Leidsestraatweg).

2. Huis ten Bosch

In de 17de eeuw liet stadhouder Frederik Hendrik een zomerverblijf in het Haagse Bos bouwen voor zijn echtgenote Amalia van Solms. Huis ten Bosch werd een sober huis in renaissancestijl, dat in 1734 werd voorzien van een barokke gevel (te zien vanaf het toegangshek). Willem V gaf er een Aziatisch tintje aan door een Chinese en Japanse kamer in het paleis aan te brengen. Tijdens de Franse overheersing verbleef Lodewijk Napoleon er in de zomer, maar daarna werd het lange tijd weinig gebruikt. Pas in 1981 vestigde koningin

Beatrix zich er met haar gezin. De vijver van Huis ten Bosch kreeg in 2001 een legendarische betekenis toen prins Willem-Alexander er zijn vriendin Máxima tijdens het schaatsen ten huwelijk vroeg. Sinds 2018 woont koning Willem-Alexander er met zijn gezin.

 Volg deze weg naar rechts en passeer aan de rechterhand appartementengebouw Château Bleu. Neem het eerste pad rechtsaf, bij wandelwijzer met Clingenroute en Voorderoute. Volg de wit-rode markering van het Marskramerpad en verlaat hier het eveneens wit-rood gemarkeerde Nederlands Kustpad, dat rechtdoor gaat. Via een wandelpad loop je Landgoed Reigersbergen in.

3. Landgoed Reigersbergen

Ooit was Reigersbergen een oude 17de-eeuwse boerderij, die zijn naam ontleende aan de jonge reigers die er werden gevangen en vervolgens in de provisiekast van de eigenaar verdwenen. Nadat het landhuis in 1943 door de Duitsers werd verwoest, herinneren alleen het landgoed, de weilanden en de muren van de kruidentuin nog aan vroeger tijden. Tijdens de najaarsstorm van 2000 verdween ook de eeuwenoude boom uit de gouden eeuw. Je treft alleen nog het hek aan dat om de restanten heen is gezet.

 Ga na 50 m op een driesprong linksaf; even verderop loop je langs een muur aan de rechterhand. Blijf de muur volgen als deze naar rechts afbuigt, waarna je aan het eind van de muur over een bruggetje loopt. Ga na 50 m linksaf, opnieuw over een bruggetje. Negeer een brug naar rechts en volg het pad met aan weerszijden een sloot. (Aan je linkerhand passeer je de achterzijde van het Louwman Automobielmuseum.) Je komt verderop direct na een bruggetje uit bij een iets groter pad met fietspad. Ga een tiental meters naar links en vervolgens rechtsaf, een laan met aan de rechterhand een brede sloot.

 Volg deze laan 400 m, steek een asfaltweg (Marlotlaan) over en ga verder langs het water. Aan het einde rechtsaf en op een asfaltweg linksaf (Hoogwerflaan). Aan het einde linksaf, Zijdelaan. De weg uitlopen en dan rechtsaf onder het viaduct door. Bij verkeerslichten oversteken en dan linksaf de N44 eveneens bij verkeerslichten oversteken. Vervolg je weg rechtdoor op het trottoir langs de rand van het park. Sla na circa 300 m rechtsaf, Sparrenlaantje, en volg het schelpenfietspad door het bos. Bij een haakse bocht naar rechts, hou je links aan. Volg het voetpad met links een hekwerk. Neem na circa 50 m het pad rechtsaf. Negeer na 30 m een pad rechts. Aan het einde rechtsaf. Op de volgende driesprong ga je linksaf en aan het einde weer linksaf, het geasfalteerde fietspad op en de brug over. Aan je linkerhand passeer je Kasteel De Wittenburg.

4. Kasteel de Wittenburg

Tegenwoordig doet het kasteel dienst als ontvangstcentrum voor het bedrijfsleven. Tegen het eind van de 19de eeuw werd het kasteel gebouwd met sloopmateriaal van diverse historische panden. In 1948 nam couturier Edwin Dolder zijn intrek in het kasteel. Aan hem was de eer gegund om de japon te maken voor koningin Juliana, die ze bij haar inhuldiging in

september 1948 zou dragen. De opdracht werd uitgevoerd in de toren van het kasteel, omdat deze kon worden afgesloten. Zo werd het nieuwsgierige pottenkijkers onmogelijk gemaakt om stiekem door het sleutelgat mee te kijken.

 Voorbij het landgoed ga je op een viersprong linksaf. Negeer het voetpad naar rechts, maar ga aan het einde rechtsaf. Op een tegelpad rechtdoor (weg gaat over in Teylingerhorstlaan) en aan het einde linksaf (Kerkeboslaan). Weg aan rechterkant op trottoir blijven volgen, komt met scherpe bocht naar rechts uit op de Stoeplaan. Op een driesprong links aanhouden, Van der Oudermeulenlaan. Op volgende driesprong hou je rechts aan, Laan van Hoogwolde (klinkerweg). Waar de weg een haakse bocht naar rechts maakt sla je linksaf, landgoed Rust en Vreugd in (*hier mag slechts spaarzaam worden gemarkeerd*).

*Je kunt de route hier inkorten tot totaal 13 km; op maandagen van sept t/m mrt, is deze inkorting noodzakelijk omdat Landgoed De Horsten dan gesloten is. Ook wandelaars met hond beëindigen hier hun route. Ga in dat geval rechtsaf, Houtlaan. Steek via het tunneltje de Rijksstraatweg N44 over, even rechtdoor en dan linksaf, Raaphorstlaan. Na circa 1 km rechtsaf, fietspad op. Na 800 m de Veenwatering oversteken en de Horst- en Voordelaan volgen. Aan je linkerhand passeer je de toegangspoort van Landgoed De Horsten, waar je weer op de route komt. Ga rechtdoor, dus bij P-23979 met bocht naar links richting Voorschoten, Wassenaar en Duivenvoorde Vervolg de route vanaf * op pag. 3.*

 Volg het voetpad naast de oprijlaan; ga iets voorbij huisnr. 56, linksaf een onverhard voetpad in. Einde pad linksaf. Je komt uit bij een weide met uitzicht op kasteel Oud-Wassenaar. Volg nu steeds het smalle pad met hek en weide aan je linkerhand. Het pad draait rechtsom en voert langs een vijver aan je linkerhand. Even verder ga je een bruggetje over. Direct daarna op splitsing links aanhouden, loop zoveel mogelijk evenwijdig aan de bosrand. Ga bij een brede sloot even rechts en steek dan via het bruggetje de sloot over. Volg het zandpad, ga na 20 m linksaf en volg het pad direct langs bosrand en water. Ga rechtsaf met het pad de bocht om, kruis een schelpenpad bij een brug en blijf het pad direct langs het water volgen. Ga 200 m verder met de bocht mee naar rechts. Het pad buigt 50 m verderop het bos in. Op splitsing links aanhouden, metalen bruggetje oversteken en rechtdoor. Op een driesprong (circa 10 m voor grasweide) linksaf.

 Het pad volgen tot aan een asfaltfietspad en hier linksaf (Van Ommerenlaan). Verlaat na circa 250 m, bij een hek, het landgoed en loop rechtdoor (Menkenlaan). Vlak voordat de weg een bocht naar links maakt, ga je rechtsaf, Rust en Vreugdelaan. Na circa 300 m linksaf, Landgoed De Wiltzanck in. Steek de brug over, volg het schelpenpad (fietspad) en passeer een uitkijkpunt (Theekoepel). Neem na een muurtje aan je linkerhand het tweede voetpad naar links, dat is bij een bankje. Ga even verder bij het water linksaf, een duiker over. Langs dit pad staat een opvallende rij bomen met grillige boomwortels.

 Je buigt met het pad mee naar rechts. Na 20 m eerste pad linksaf. Steek de eerste sloot over, maar ga net vóór een grotere brug rechtsaf en volg het klinkerpad langs het water. Ga bij een stenen brug rechtsaf het fietspad op. Ga na 300 m, net voor het opvallende witte Hertenhuisje, op een kruising van fietspaden linksaf. Neem na ca. 100 m het eerste voetpad naar links, een schelpenpad. Volg het pad met een bocht naar rechts langs het water. Even later ligt aan uw linkerhand Landgoed Backershagen.

5. Backershagen

Verscholen in het groen ligt de theekoepel van Backershagen, ook wel 'geheimzinnige koepel' genoemd, omdat de trap naar de eerste etage verscholen zit achter een paneel. Het verderop gelegen witte Backershagenhuis werd in 1765 door eigenaar Cornelis Backer met diverse waterpartijen omgetoverd in een waar lusthof. In 1772 werd het landgoed uitgebreid met een Engelse tuin en het Hertenhuisje, waarvan nu nog de Delfts aardewerken tegeltjes te zien zijn. Na een verwoestende brand in 1974 werd het huis geheel in oorspronkelijke staat hersteld.

 Voorbij het landgoed rechtdoor over het fietspad. Volg dit tot je via een toegangshek het landgoed verlaat. Op de asfaltweg (Paauwlaan) linksaf. Na 200 m rechtsaf, bruggetje over en het fietspad volgen. Na een volgend bruggetje passeer je een prieeltje en ga je rechtsaf de brug over en vervolgens direct links, langs Raadhuis de Paauw. Het pad langs de vijver blijven volgen met het water aan je linkerhand. Ga na circa 300 m op een viersprong linksaf de brug over. Na 75 m in een woonwijk rechtsaf (Prinses Marielaan).

 Aan het eind oversteken en rechtsaf, Lange Kerkdam (om naar bushalte Van Oldenbarneveltweg te gaan sla je hier linksaf). Doorlopen tot aan de verkeersweg en ga linksaf. Eerste weg links, van Zuylen van Nijeveltstraat en rechtsom via fietstunnel onder de N44 door. Fietstunnel gaat over in Papeweg, een ventweg langs de N448. Na circa 400 m kom je bij een woonwijk; steek de provinciale weg over en loop door de poort van Koninklijk Landgoed De Horsten (Raaphorst). Na de poort rechts aanhouden.

6. Koninklijk Landgoed De Horsten

Koninklijk Landgoed De Horsten bestaat uit drie landgoederen: Raaphorst, Ter Horst en Eikenhorst. De drie landgoederen werden als koninklijke eenheid beschouwd vanaf het moment dat de vermogende Prins Frederik (broer van koning Willem III) het landgoed had gekocht en in 1816 met zijn gezin in landhuis De Paauw ging wonen. Je komt langs Theepaviljoen de Horsten, waar jachttrofeeën aan de muur eraan herinneren dat dit ooit het jachthuis van de prins was. Ook drie palen onderweg herinneren aan het jachtgebied. De prins gaf opdracht tot het opwerpen van een twintig meter hoge heuvel tegen de duinrand, die beplant werd met sering. En zo ontstond de Seringenberg, die je even later passeert. Koningin Wilhelmina zou hier vroeger hebben geschilderd.

Na 75 m, na kruispunt met wegwijzer, links aanhouden. Volg de klinkerweg richting Theehuis en Seringenberg. Na ruim 500 m ligt het theehuis aan je

rechterhand. Waar de klinkerweg naar links buigt, verlaat je deze en gaat rechtsaf, een pad tussen de weilanden door. Voorbij het weiland linksaf; volg circa 700 m het voetpad onderlangs de Seringenberg (Tip: beklim de Seringenberg en geniet van het weidse uitzicht.) Aan het eind linksaf, klinkerweg. Brug over en klinkerweg vervolgen. Sla na circa 400 m bij een paaltje met donkerblauwe kop rechtsaf. Volg het smalle pad langs een slootje – met enkele bruggetjes en bochten door de weilanden – circa 1 km. Aan het einde rechtsaf, een halfverharde weg op.

Blijf even verder, op een kruising, de halfverharde weg volgen. Je loopt richting de spoorlijn Den Haag-Leiden. Je gaat een brug over en circa 100 m verder rechtsaf de brug over. Doorlopen tot aan de gracht van landhuis Ter Horst. Volg hier het naar links buigende pad. Je loopt met twee haakse bochten naar rechts om het landhuis heen en gaat bij een wandelwijzer linksaf richting Duivenvoorde. Verlaat het landgoed bij de poort en ga linksaf.

 Volg bij P-23979 de bocht naar links, richting Voorschoten, Wassenaar en Duivenvoorde. * Via de tunnel ga je onder het spoor door (Horst- en Voordelaan).

 Bij P-21692 scherp linksaf richting Voorschoten, Wassenaar; volg het fiets- en wandelpad naar rechts langs het spoor. Na circa 700 m ga je rechtsaf een asfaltvoetpad op en direct weer rechts. Volg het pad langs het water tot je in een woonwijk van Voorschoten uitkomt. Rechtdoor, Migchelbrinklaan. Op de eerste kruising rechtsaf, Karel Doormanlaan, en meteen daarna linksaf, B. Schimmelpenninck van der Oyelaan. Aan het eind van de weg linksaf, Papelaan. Aan het eind van deze weg kom je bij station Voorschoten uit.

Genoten?

Schrijf een review!

www.wandelnet.nl/wandelroute/106/De-Horsten/review

Alle gegevens in deze folder gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze OV-stapper werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Rev: 3-3-2023